

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

„Așa este cel ce strânge lui și comoară, iară la Dumnezeu nu se îmbogățește.“

(S. Ev. Luca 12, 21)

Crates, învățatul păgân, înainte de ce s'ar fi adâncit în dezvoltarea sistemelor sale filosofice, toată bogăția sa mobilă, tot aurul și argintul moștenit și acaparat de dânsul la aruncat în valurile mării strigând: „Mai bine pieriți voi, cauza plăcerilor și dorințelor mele nebune, decât să fiu eu pierdut prin voi.“ Acest învățat nu era l u m i n a t cu lumina cunoștinții de Dumnezeu, nu era pătruns de adevărurile evanghelice a învățaturii lui Isus Hristos, deci n'a știut a folosi bogăția sa pentru alinarea suferințelor apropielui său, însă ca să nu-l neliniștească averea, a aruncatu-o în mare.

Bogatul despre care vorbește dulcele-Mântuitor zice: Suflete, tu ai! Nu „cere pâinea noastră cea de toate zilele“ precum ne rugăm în rugăciunea: Tatăl Nostru, ci este încrezut, că „are multe bunătăți.“

Nu cere „pentru astăzi,“ ci să simte asigurat cu alimente „pe mulți ani“, deci poate a: mânca, bea și a să veseli fără nici o grijă ori supărare.

Va se zică: bogatul acesta nu crede în cuvântul evangheliei lui Hristos, de și i-sa propovăduit și lui și nici nu se conformează poruncilor date de dumnezeescul învățator. Și care i-a fost sfârșitul? Dumnezeu îi pronunță judecata: „Nebune, într'aceasta noapte vor să ceară sufletul tău dela tine, dară cele ce ai gătit, ale cui vor fi?“ Adecă unde îi vor fi multele bunătăți așezate în granarele refăcute? Unde anii cei mulți, pe cari doreai

a-i petrece în liniște și veselie? Unde mâncările desmierdetoare și beuturile scumpe?

A uitat bogatul a-și asigura fericirea sufletului la Dumnezeu prin fapte bune și prin virtuți, pentru aceea dreptul Judecător îi și rostește judecata meritată: „Așa este cel ce strânge lui și comoară, iară la Dumnezeu nu se îmbogățește.“

Acest bogat nu s'a osândit din cauza averilor sale, de oarece averea sa moștenită și adunată pe cale cinstită și legală, este un dar dela Dumnezeu. Insași mintea sănătoasă ne impune datorința de a economiza cu cumpăt, cu modestie cu dreaptă măsură, între prisosință și lipsă. Nu s'a osândit acest bogat, că doară ar fi fost risipitor, adecă când omul încrezut peste măsură în averea sa, cheltuiește agonisita pe o mulțime de lucruri, fără de cari poate fi ca vestminte, mâncări și beuturi scumpe, pe luxuri în diferite forme, ca și bogatul din evanghelie, care a lăsat pe săracul Lazar muritor de foame. Bogatul, acesta sa osândit din cauza: Avariției, a zgârceniei sale. Această patimă uricioasă nu lasă pe om să facă bine nimenui, ba își trage dela gură și cele mai de lipsă pentru hrana trupului. Avarul prea strânge mâna sa, risipitorul o lărgeste prea tare; calea de mijloc este „moderația“, când omul câștigă cu dreptate pâinea sa, însă este și milostiv față de nevoile apropielui necăjit. Avarul numai de lipsurile trupului să gândește și ostenește, iară de îngrijirea sufletului nici că-i pasă.

Nesatul și avariția pe mulți oameni osândește și azi, aceasta a arătat-o prorocul Ezechiil deschis (16, 48—49) când asamănă fărădelegile Ierusalimului cu a le Sodomiei: „Acestea au fost răutățile sororii tale, Ierusalime! Mândria, nesatul, odihna, desfrâul, săracului mâinile nu și le-a întins,

nici i-a dat, pentru aceea i-a sosit periclu-nea." Aceste viții a nimicit pe Sodoma aceea au fost cauza risipirii Ierusalimului, acestea au osândit pe acest bogat și tot aceste fărâdelegi vor nimici pe îngâmfații împietriți la sufletele din zilele noastre. când aurul și argintul și bogățiile nemiloșilor mercenari vagabundeză — înfricoșate, pentru aflarea unui adăpost sigur — dintr'o țară, în altă țară. În egoism, materialism și avariția nu este suflet, înțelegere, simțire și milă.

S. Augustin dar spune: Ceea-ce nu-i veșnic, nu plătește nimic, deci ca să nu ajungem a fi judecați, ca bogatul acesta din s. Evangelie, să-ne ferim de păcatul urât a zgârceniei, ci prin faptele milosteniei sufletești și trupești să-ne asigurăm partea de-a dreapta a Tatălui ceresc, când ni se va rosti și nouă înfricoșată judecată a Domnului.

D. V.

Călugării și călugărițele.

Persoanele acelea cari fac vot, că vor trăi la un loc, urmând cele trei sfaturi din evanghelie: fecioria, obediența și sărăcia, se numesc călugări și călugărițe. Călugării de multe ori sunt și preoți, dar călugărul nu trebuie să aibă necondiționat ordul preoției.

Călugării (călugărițele) trăiesc în mănăstiri, și ca să fie posibilă viața comună, fiecare mănăstire își are regulamentul ei. Călugării din diferitele mănăstiri, cari urmează același regulament, formează un ord călugăresc.

Baza ordurilor călugărești a fost pusă de regulă de personalități și sfinți mari cum au fost: Sf. Augustin, sf. Vasilie, sf. Benedict, sf. Francisc, sf. Vincențiu etc., cari au cunoscut importanța exemplului și au văzut de bine, ca să pună temelul unor instituții, în care membrii să lucreze numai pentru a lăuda pe Dumnezeu, fără alte motive pământești.

Și nu e ușor, ca să renunți la voința ta pentru totdeauna și să iai jugul dulce, dar de multe ori greu, al lui Isus. Și dacă se află persoane cari o fac aceasta, acele persoane merită stima noastră plină de admirație. Căci este lucru știut, că dela începutul creștinismului până în zilele noastre, după întâia vorbă evanghelică rostită de primul misionar, a răsărit în sălbatecul codru

prima mănăstire, în care sufletele plâpânde au primit sprijin și mângâiere pe lângă ajutoarele materiale necesare omului ca să se ridice din starea sălbatică. De multe ori, în locurile cele mai periculoase, unde trebuie ca omul să se apere în contra climatului, contra animalelor, și contra cruzimei păgânești, călugării numai după nenumărate jertfe pot să vestească evanghelia, anticipând plata pentru câteva suflete câștigate prin sângele lor.

Dar nu numai ca misionari se disting călugării, dar viața modernă nu are nici o ramificație în care să nu aibă călugării și călugărițele rol conducător. Dela școala primară până la universități nu sunt educatori mai buni și mai gata de jertfă pentru copilul ori tânărul care le este încredințat, decât călugării și călugărițele. În știință, munca călugărilor este foarte prețioasă. Călugării și călugărițele, nespuse de mult ajută omenirea ca medici și îngrijitoare de bolnavi și nu se dau înapoi de frica microbilor ucigători și a furiei fierbințelilor. În toate activitățile sociale, în ocrotirea bătrânilor și a copiilor, în apărarea maternității, în ajutorarea săracilor, ordurile călugărești fac mai mult decât toate societățile laice.

Și Sfânta Maica Fecioară a fost oferită de părinții ei lui Dumnezeu. Încă în vârstă fragedă au dus-o în biserică, ca acolo să o închine serviciului dumnezeesc. Și Ea a trăit conform sfaturilor evanghelice, deci și Ea a fost călugăriță. Călugării o cinstesc ca patrona lor și în toate năcazurile vieții călugărești o cheamă în ajutor.

În ziua de 21 Noembrie se sărbătorește intrarea Mariei în Biserică, atunci sărbătorim votul cel mai bine înțeles și cel mai primit, votul Prea Sfintei Fecioare. Sf. Maria privește cu drag asupra acelor, cari s'au jertfit Fiului Ei, deci și noi să-i stimăm și să-i ajutăm în munca lor, cu concursul nostru moral și material, căci ajutându-i pe ei, pentru noi înșine asigurăm continuitatea culturii, existența ideilor mai ridicate și însulele moralității înalte în marea fărâdelegilor.

Dr. Berinde Irina.

A. G. R. U. diecezan.

Proces Verbal.

dresat la 18 Octomvrie 1931 în sala teatrului orășenesc din Baia-Mare cu ocazia Congresului Diecezan al Asociației Românilor Uniți din Eparhia Maramurăș.

Prezenți: 17 organizații parohiale reprezentate prin 62 delegați, 5 membrii fondatori și 18 membrii pe viață.

La tribună iau loc I. P. S. S. Dr. Alexandru Rusu episcopul diecezan, Domnii membri al capitolului diecezan: Dl. Prepozit Alexandru Breban, Mons. Ludovic Vida. Domnii parohi locali, președintele organizației parohiale din loc Dl. Dr. G. Oșianu, Ștefan Suci, Dr. Traian Pop, Dr. Ionel Pop, Dr. Ilie Lazar, Dr. Gh. Hetcou, Prof. Ioan Iepure, Alimpiu Boroș, Petru Gherman, Dna Marta Iepure, Dșoara Prof. Dr. Irina Berinde, Dr. Alex. Bocea, Alex. Manu, Iuliu Lupan, Vasile Murășan și un mare număr de auditori.

Ad. punct. 1. Congresiștii intonează „Impărate ceresc” iar I. P. S. S. recitează „Tatăl nostru.”

2. Prezidează Dl. Dr. Gavril Oșianu președintele organizației parohiale din Baia Mare, care rostește cuvântul de deschidere, salutând pe I. P. S. Sa, delegații organizațiilor parohiale în cuvinte alese arătând importanța organizației A. G. R. U.

Propune proclamarea I. P. S. Sale ca președinte de onoare al comitetului diecezan.

I. P. S. Sa salutând congresul în cuvinte entuziaste, promite tot sprijinul său împărțînd binecuvântarea Sa Archierească.

Urmează salutul primăriei orașului Baia Mare, prin Dl. secretar general Ioan Ardelean, al capitolului eparhial prin domnul prepozit Alex. Breban, al Reuniunii Femeilor Române din loc prin Dna Marta Iepure, iar al Reuniunii Femeilor Române din Sighet prin Dșoara Dr. Irina Berinde.

3. Șirul conferințelor îl deschide Dșoara prof. Dr. Irina Berinde vorbind despre „stăpânirea de sine.” Conferința a plăcut mult și I. P. S. Sa o cere pentru a fi publicată în gazeta „Unirea.”

Cealaltă conferință a rostit-o Dna prof. Marta Iepure despre „Rolul mamei în creșterea copiilor” stărnind aplauzele frenetice ale publicului auditor.

4. Alegerea președintelui și membrilor comitetului diecezan și a comitetului de cenzori. Dl. Dr. G. Oșianu președintele congresului propune de președinte al comitetului diecezan pe d. Dr. Florentin Mihali avocat în Sighet, membru în comitetul central și președintele comisiei de organizare al A. G. R. U.-lui în dieceza de Nord.

Congresul primind propunerea președintele declară ales pe d. Dr. Florentin Mihali.

Comisia de candidare alcătuită din domnii: Alex. Breban, Dr. Ilie Lazar, Dr. Irina Berinde, Dr. Bodea Alexandru și prof. P. Gherman, propune în congresul aprobă ca să fie aleși, ca vice-președinți pe Domnii: Dr. Augustin Ferenciu fost primar al municipiului Satu-Mare și Ștefan Suci director-administrator al Direcției Minelor din Baia-Mare, secretar Dl. Dr. Ionel Pop avocat Baia-Mare, iar ca membrii în comitet pe Dnele: Dr. Alexandrina Pop Satu-Mare, Marta Iepure Baia-Mare, Dșoara Dr. Irina Berinde din Sighet, pe Domnii: Dr. Titu Doros fost prefect Sighet, Dr. Pop Iuliu fost președinte de Tribunal Sighet, Francisc Hossu Longhin avocat proprietar în Băsești, Dr. Alex. Bodea notar public Cehul-Silvaniei, Samuil Urian director de bancă Jibou, Dr. Andrei Doboși avocat fost prefect în Satu-Mare, Dr. Ioan Selegean medic în loc, Iuliu Demeter director de bancă Seini și Dr. Cornel Pop avocat Șomcuta-Mare, iar în comitetul de cenzori pe Domnii: Gheorghe Radocea director de bancă Șomcuta-Mare, Dr. Coriolan Bohățiel avocat fost senator din loc, Gavril Barbul profesor de liceu Satu-Mare, Dr. Vasile Lazar primpretor Giulești și Mihai Gherman procurist la banca Casa Noastră din loc.

Sediul comitetului diecezan va fi Baia-Mare.

5. La propunerea președintelui congresul autorizează comitetul ales să fixeze locul și timpul congresului diecezan pentru anul 1932.

6. Propuneri. S'a propus și congresul a admis, ca pe cei 10 delegați la congresul general din Oradea prevăzuți în art. 13 din Statute să-i delege Comitetul diecezan.

7. Cuvântul de închidere îl rostește Dl. Dr. G. Oșianu.

8. Se cântă „Cuvinesă cu adevărat” și I. P. S. S. rostește „Născătoare de Dumnezeu” și adunarea se sfârșește.

D. c. m. s.

Președinte :

Secretar :

Dr. G. OȘIANU   PETRU P. GHERMAN

Scrisoarea enciclică a sfântului Părinte, Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă, îndreptată către Patriarhi, Primate, Arhiepiscopi, Episcopi și alți Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preasf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă, pentru a obține prin mijlocirea ei, întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cânticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărturarilor fie de orice condițiune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociațiunii Sighet.

A apărut cea mai eficientă carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii. 25

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș sub numire de „**Biblioteca populară creștină din Maramureș**”

până în prezent a scos de sub tipar următoarele cărți de mult folos :

- No. 1. „Marele dar al credinții.” de Părintele dela Bistrița. Preț 6 Lei
- No. 2. „Mărturisirea sau Spovedania” de P. d. B. Preț 6 Lei
- No. 3. „Duminecile dela Paști până la Rusali” de P. de sub Munte. Preț 6 Lei
- No. 4. „Datorințele Părinților față de copiii lor” de P. d. B. Preț 4 Lei
- No. 5. „Duminecile după Rusali până la ziua Crucii” Prelucrare de P. de sub Munji. Preț 6 Lei
- No. 6. „Dumnezeu și Preasfânta Treime” Prelucrare de P. d. B. Preț 6 Lei
- No. 7. „Porunca a șaptea alui Dumnezeu” să nu furi. Prelucrare de P. d. B. Preț 4 Lei
- No. 8. „Duminecile după ziua Crucii până la Crăciun de Păr. sub M. Pr. 8 Lei
- No. 9. „Duminecile după Crăciun până la Paști” Prelucrare de Păr. de sub Munte. Preț 10 Lei.
- No. 10. „Datorințele mamelor față de prunci.” Prelucrare de P. d. Bistrița. Preț 4 Lei
- No. 11. „Întroparea Fiului lui Dumnezeu. Prelucrare de Păr. d. Bistrița. Preț 10 L
- No. 12. „Adevărata Biserică Creștină”. Prelucrare de Părintele dela Bistrița. Preț 12 Lei.
- No. 13. „Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos.” Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Preț 12 Lei.
- No. 14. „Sudalma limba dracului”. Prelucrare de Părintele de sub munji. Preț 4 Lei.
- No. 15. „Să iubim pe Preasfânta Maria Maica lui Dumnezeu”. Prelucrare de Păr. dela Bistrița. Preț 8 Lei.
- No. 16. „Să iubim pe Sfântul Iosif Logodnicul Preacuratei Fecioare Maria. Prelucrare de Părintele d. Bistrița. Preț 8 Lei.

Calendar săptămânal.

22—28 Noembrie 1931.

22. Dumineca IX. d. Înălț. sf. Cruci Ev. Luca 9, 12.) S. Apost. Filimon
23. Luni. Par. Amfilochie † 394.
24. Marți. M. Ecaterina † 307.
25. Mercuri. M. Clement † 311.
26. Joi Cuv. Alipie.
27. Vineri. M. Iacob Pers. † 421.
28. Sâmbătă. Cuv. Ștefan cel nou † 707,